

Þegar kemur að því að efla málþroska skiptir nærumhverfi barnsins mestu máli (heimili og leikskóli). Byrjum strax að örva málþroska. Umönnunaraðilar geta haft eftirfarandi atriði til hliðsjónar:

Lestur er bestur!

Eitt af því besta sem þú getur gert fyrir barnið þitt til þess að efla málþroska er að lesa og skoða bækur daglega. Rannsóknir sýna að börn sem lesið er fyrir reglulega frá unga aldri hafa betri orðaforða og eigi síður í erfiðleikum með lestur.

- Veljið bækur sem hæfa aldri og áhuga.
- Gefið ykkur tíma til að útskýra ný orð sem koma fyrir.
- Ræðið efni sögunnar m.a. með því að spyrja spurninga (af hverju, hvers vegna).
- Leyfið barninu að segja frá því sem gerðist í sögunni, það eflir frásögn.

Endurtökum leiðrétt og bættum við það sem barnið segir þannig að barnið heyri alltaf rétta setningamyndun, án þess þó að krefja barnið um að leiðrétta sig:

- Dæmi: „Þarna tveir hundur“ þá endurtekur foreldri: „Já þarna eru tveir hundar“.
- Dæmi: „Bíll“ þá getið þið sagt: „Já þarna er bíll! Vá hvað hann er stór og hann er rauður á litinn. Stóri rauði bíllinn keyrir hratt“.

Lýsandi tal í daglegu amstri:

- Lýstu því sem þú ert að gera, dæmi: “Nú ætla ég að hjálpa þér úr peysunni, fyrst tek ég í hendurnar og svo fer peysan yfir höfuðið. Vá hvað peysan er mjúk”.
- Lýstu því sem barnið er að gera, dæmi: “Nú ert þú að róla hátt upp í loft”.
- Lýstu því sem gerist í umhverfi barnsins, dæmi: “Sjáðu, þarna er vörubíll, stór blár vörubíll”.

Skjáefni:

Hafið í huga að lágmarka skjátíma og auka frekar gæðastundir til þess að efla málþroska.

- Þegar barn horfir eitt á sjónvarp lærir það ekki þessi boðskipti sem eru svo mikilvæg fyrir málþroskann.
- Mikilvægt að allt skjáefni sé á íslensku (og/eða heimamáli barnsins).
- Hafið í huga að þið sem foreldrar ákveðið hvaða skjáefni er í boði fyrir barnið.
- Verið góðar fyrirmyndir, skjátæki geta dregið úr virkri hlustun og beinum samskiptum við barnið, hugið því að eigin skjánotkun.

Gagnlegar heimasíður:

- Tal- og málörvun
 - <https://talmal.hi.is/>
- Læsisráð MMS (til á íslensku, ensku og pólsku)
 - <https://mms.is/lengi-byr-ad-fyrstu-gerd-1>